

B. Osobitná časť

K bodu 1

Cieľom navrhovanej úpravy je zosúladiť ustanovenia so smernicou 2005/36/ES v platnom znení, z ktorej vyplýva potreba zúžiť význam pojmu osobitné predpisy len na také predpisy, ktoré predstavujú

- priamo záväzné akty Európskej únie upravujúce podmienky prístupu k regulovanému povolaniu (t.j. nariadenia) alebo
- vnútroštátne predpisy, ktoré preberajú právne záväzný akt Európskej únie upravujúci podmienky prístupu k regulovanému povolaniu (t.j. smernice).

Smernica 2005/36/ES v platnom znení vylučuje, aby akýkoľvek iný vnútroštátny predpis upravoval podmienky uznávania odborných kvalifikácií. Vzhľadom na to, že ide o jeden z bodov žaloby pred Súdnym dvorom EÚ, ustanovenie je potrebné upraviť v súlade s výhradami Európskej komisie.

K bodu 2

Ide o technickú úpravu nadväzujúcu na bod 3, keďže pre podmienky uznávania odbornej stáže sa navrhuje zaviesť nové rozšírené ustanovenie § 16a.

K bodu 3

Navrhuje sa zaviesť rozšírené ustanovenie týkajúce sa uznávania odbornej stáže zadefinovanej podľa § 3 ods. 2 písm. f) a vydávania usmernení vo veci organizovania a uznávania odbornej stáže, pokiaľ je odborná stáž podmienkou prístupu k regulovanému povolaniu. Ide o jeden z bodov žaloby pred Súdnym dvorom EÚ, podľa ktorého si Slovenská republika nesplnila povinnosti vyplývajúce zo smernice 2005/36/ES v platnom znení a nezverejnila usmernenia vo veci organizovania a uznávania odbornej stáže.

Doterajšie znenie zákona síce v ustanovení § 50 ods. 1 písm. g) obsahovalo povinnosť príslušného orgánu vydať usmernenie vo veci organizácie uznávania odbornej stáže, avšak neurčovalo jeho formu a obsah. Zverejnené usmernenia neobsahovali všetky informácie na jednom mieste a neupravovali všetky potrebné náležitosti, ktoré vyžaduje smernica 2005/36/ES v platnom znení, a preto mohli byť z hľadiska migrujúceho odborníka nejasné a ťažko dostupné.

Z toho dôvodu taktiež neboli identifikované Európskou komisiou ako splnenie povinnosti zverejnenia usmernení vo veci organizovania a uznávania odbornej stáže.

Navrhovaná úprava pre regulované povolania, ktorých sa týka podmienka odbornej stáže, ukladá povinnosť zverejniť usmernenie, ktoré bude obsahovať všetky náležitosti, ktoré vyžaduje smernica 2005/36/ES v platnom znení. Vzhľadom na odlišný charakter regulovaných povolaní, ktorých sa podmienka odbornej stáže týka, nie je možné vypracovať všeobecné usmernenie týkajúce sa uznávania odbornej stáže a vypracovanie usmernení sa ponecháva príslušným orgánom zodpovedným za dotknuté regulované povolania.

K bodom 4 až 6

Doterajšia právna úprava podľa názoru Európskej komisie rozširuje význam pojmu „podstatný rozdiel“ nad rámec toho, čo pripúšťa smernica 2005/36/ES v platnom znení.

Navrhuje sa preto zmena definície podstatných rozdielov na účely rozhodovania o uložení

kompenzačného opatrenia na obmedzujúcejšie vymedzenie, ktoré umožňuje uloženie kompenzačného opatrenia len v prípade absencie takých znalostí, ktoré sú skutočne nevyhnutné na výkon regulovaného povolania a nie na akýkoľvek rozdiel vo vzdelávaní alebo v odbornej príprave.

Ustanovenia § 26 sa navrhujú zmeniť tak, aby odkazovali vždy na túto zúženú definíciu podstatného rozdielu.

Zároveň sa navrhujú legislatívno-technické úpravy v nadväznosti na zmeny znenia ustanovení § 26.

K bodu 7

Navrhované úpravy zohľadňujú výhrady Európskej komisie v oblasti dočasného a príležitostného poskytovania služieb, ktoré boli v doterajšej právnej úprave viac obmedzujúce vo vzťahu k poskytovateľom služieb, než pripúšťa smernica 2005/36/ES v platnom znení.

Navrhuje sa zúženie prípadov, kedy môže príslušný orgán pristúpiť k preskúmaniu odbornej kvalifikácie pred prvým poskytnutím služby Slovenskej republike, a to prvotným zúžením len na povolania, ktoré majú zo svojej podstaty vplyv na verejné zdravie a bezpečnosť, pričom z okruhu týchto povolaní sú vylúčené povolania s harmonizovanou odbornou prípravou, ktorá predpokladá, že z hľadiska odbornej prípravy medzi jednotlivými členskými štátmi nie sú prítomné podstatné rozdiely.

Taktiež sa navrhované ustanovenie odvoláva na navrhovanú užšiu definíciu podstatného rozdielu a umožňuje preskúmanie odbornej kvalifikácie len v takom prípade, ak tento podstatný rozdiel predstavuje riziko pre zdravie alebo bezpečnosť príjemcu služieb.

Upravujú sa zároveň procesné lehoty na vydanie rozhodnutia vo veci umožnenia alebo neumožnenia poskytovania služieb tak, aby boli plne v súlade so smernicou 2005/36/ES a v prípade nekonania príslušného orgánu umožnili odborníkovi dočasne poskytovať služby v Slovenskej republike.

K bodu 8

Navrhovaná úprava vychádza z odôvodneného stanoviska Európskej komisie, ktorá má výhrady k vymedzeniu situácií, kedy sa môže automaticky overovať ovládanie štátneho jazyka.

Toto overenie je podľa smernice 2005/36/ES v platnom znení možné len v prípade povolaní, ktoré majú súvislosť s bezpečnosťou pacientov, pričom za takéto povolania v kontexte odôvodneného stanoviska Európskej komisie nie sú považované všetky zdravotnícke povolania, ale len tie, ktoré zahŕňajú priamy kontakt s pacientom. Pri iných povolaniach je overenie možné len v prípade závažných a konkrétnych pochybností o ovládaní štátneho jazyka, znenie ustanovenia bolo preto precizované aby reflektovalo uvedený význam.

Zároveň sa navrhuje zmena spôsobu overovania ovládania štátneho jazyka, ktorý bol podľa doterajšej právnej úpravy možný len vymedzenými spôsobmi, ktorými boli vykonanie maturitnej skúšky, štátnej jazykovej skúšky alebo inej rovnocennej skúšky alebo skúšky vykonanej pred trojčlennou komisiou vymenovanou príslušným orgánom. Takéto obmedzenie nezohľadňuje možnosť odborníka preukázať ovládanie iným, menej formalizovaným spôsobom, napríklad preukázaním dlhodobého pobytu v Slovenskej republike, rodinných väzieb, absolvovania jazykového vzdelávania, ktoré nie je zakončené skúškou a pod.

Formálne overenie ovládania štátneho jazyka príslušným orgánom sa navrhuje umožniť, len ak príslušný orgán vyhodnotí spôsob, ktorým odborník preukáže ovládanie štátneho jazyka menej formalizovaným spôsobom ako nepostačujúci s ohľadom na rozsah ovládania štátneho jazyka nevyhnutný na výkon regulovaného povolania. V takom prípade sa navrhuje, aby rozhodnutím

vydaným postupom podľa Správneho poriadku uložil odborníkovi skúšku alebo iný spôsob overenia štátneho jazyka. Náležitosti overenia môže príslušný orgán určiť osobitným predpisom.

Keďže na vydanie rozhodnutia sa vzťahuje Správny poriadok, znamená to, že žiadateľ má právo odvolať sa proti rozhodnutiu. Požiadavka na možnosť opravného prostriedku vyplýva zo smernice 2005/36/ES v platnom znení, avšak nie je potrebné ju osobitne reflektovať v zákone č. 422/2015 Z. z., keďže by išlo o duplicitu so Správnym poriadkom.

K bodu 9

Navrhuje sa zohľadnenie výhrady Európskej komisie k predkladaniu dokladov o tom, že odborníkovi nebolo uložené disciplinárne opatrenie v domovskom štáte.

Navrhovaná formulácia spresňuje pojem disciplinárne opatrenie tak, aby bolo zrejmé, že ide len o disciplinárne opatrenie závažného charakteru, ktoré môže mať za následok zákaz alebo obmedzenie činnosti, nie akékoľvek disciplinárne opatrenie.

K čl. II

Účinnosť sa navrhuje na 1. augusta 2023 v nadväznosti na čas trvania legislatívneho procesu.